

รายละเอียดของวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

1522218 พุทธธรรม (Buddha Dharma)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทรายวิชา

ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาสังคมศึกษา

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์สำเนียง วรรณทอง

5. ระดับการศึกษา

ระดับปริญญาตรี

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

9. วันที่จัดทำรายละเอียดของวิชา และวันที่มีการปรับปรุงครั้งล่าสุด

ตุลาคม 2555

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกับ วิทยาการต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษา มีวินัย ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ ต่อตนเองและสังคม ซื่อสัตย์ สุจริต เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมนำหลักคำสอนของพระพุทธเจ้ามา ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- 2.1 มีความรู้และความสำนึกในพุทธธรรม
- 2.2 รู้จักวิเคราะห์หลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาตน
- 2.3 มีทักษะในการตัดสินใจเลือกคุณค่าที่เหมาะสมมาใช้ในการดำรงชีวิต
- 2.4 ตระหนักถึงปัญหาและทางออกของปัญหาด้วยหลักพุทธธรรมมีทักษะการ แก้ปัญหาในสังคม
- 2.5 รู้และเข้าใจหลักพุทธธรรมกับความพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้ในการ ดำรงชีวิต
- 2.6 สามารถผสมผสานหลักพุทธธรรมภูมิปัญญาในการพัฒนาชีวิต
- 2.7 สามารถใช้ข้อมูลด้านพุทธธรรมกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตนและสังคมได้ อย่างยั่งยืน
- 2.8 ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาวัตน์ สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมใน สังคมได้
- 2.9 เพื่อนำพุทธธรรมเข้าสู่จิตใจนักศึกษา เช่น ไตรลักษณ์ อริยสัจ การตรงต่อเวลา การ เลียดละความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินงาน

1. คำอธิบายรายวิชา

ความหมายพุทธประวัติ องค์ประกอบของพระรัตนไตร์หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หลักโอวาท 3 หลักเบญจศีล หลักเบญจธรรม หลักไตรสิกขา ไตรลักษณ์ หลักอริยสัจสี่ หลักกรรม เน้นการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ด้วยการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมเพื่อสันติสุขและสันติภาพ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้/ภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกภาคสนาม/ฝึกภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45	-	-	-

- #### 3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
- 3 ชั่วโมง (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. ด้าน คุณธรรม จริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1.1.1 ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- 1.1.2 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 1.1.3 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและสังคม
- 1.1.4 มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.2.1 ใช้วิธีการบรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางด้านพุทธธรรม จริยธรรม

1.2.2 กำหนดให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมในการพัฒนาตนเอง พัฒนา สังคม พัฒนาประเทศ

1.2.3 การอภิปรายกลุ่ม

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่ มอบหมายและการร่วมกิจกรรม

- ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการร่วมกิจกรรม

- ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและ

1.3.1 จากการสังเกตและการตอบปัญหา

1.3.2 พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

1.3.3 ประเมินจากกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมจากงานเดี่ยวและงานกลุ่ม

2. ด้านความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

2.1.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหา

2.1.2 สามารถบูรณาการความรู้ที่ศึกษาเชื่อมโยง องค์ความรู้ทางศาสตร์ในศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการด้านความรู้

เน้นการสอนโดยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมการใช้ปัญหา เป็นพื้นฐาน เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ทั้งการเรียนรู้ในชั้นเรียน และชุมชน โดยใช้ กลวิธีสอนที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการอภิปราย การค้นคว้า การวิเคราะห์ และทำ กรณีศึกษาตลอดจนการนำเสนอประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่ม

2.2.1 บรรยายแต่ละเรื่องในบทเรียน และอภิปรายร่วมกัน

2.2.2 การแสดงความคิดเห็นร่วมกันในประเด็นที่สำคัญ โดยกำหนดหัวข้อแล้วอภิปรายร่วมกัน

2.2.3 กิจกรรมกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.4 ร่วมกันสรุปประเด็นเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ

2.2.5 ทำแบบฝึกหัดประจำบทเรียน

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษาในด้าน ต่าง ๆ คือ

- 2.3.1 การทดสอบย่อย
- 2.3.2 การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 2.3.3 การประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- 2.3.4 การประเมินจากแผนพัฒนาหรือ โครงการที่นำเสนอ
- 2.3.5 ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นักศึกษาต้องสามารถพัฒนาตนเอง นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรมอาจารย์ต้องเน้นให้นักศึกษาคิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา รวมทั้งแนวคิดด้วยตนเอง ไม่สอนในลักษณะท่องจำ นักศึกษามีคุณสมบัติต่าง ๆ จากการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญาดังนี้

- 3.1.1. คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
- 3.1.2. สามารถนำเอาองค์ความรู้ทางพุทธธรรมนำสู่การปฏิบัติได้

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการด้านทักษะทางปัญญา

การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา ทั้งระดับบุคคลและกลุ่มในสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การสะท้อนความคิด การทำกรณีศึกษา การโต้วาที และการจัดทำโครงการ เป็นต้น

- 3.2.1 ฝึกให้วิเคราะห์ปัญหาจากกรณีศึกษา โดยให้ไปค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ
- 3.2.2 มอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน ค้นคว้า กิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอผลงาน
- 3.2.3 การอภิปรายกลุ่มในชั้นเรียนในประเด็นเป็นที่สนใจของสังคม
- 3.2.4 การสะท้อนความคิดในประเด็นสำคัญที่เป็นปัญหาที่เป็นที่สนใจของสังคม

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

การประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์

- 3.3.1 ประเมินพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนและพฤติกรรมระหว่างเรียน
- 3.3.2 ประเมินจากการการนำเสนอการทำรายงาน ค้นคว้า และจัดกิจกรรมกลุ่ม
- 3.3.3 การทดสอบกลางภาค และสอบปลายภาค

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

นักศึกษาต้องความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนต่าง ๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น อาจารย์ต้องสอดแทรกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่าง ๆ ต่อไปนี้ให้นักศึกษาระหว่างที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่าง ๆ นี้

- 4.1.1. มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานบุคคลและงานกลุ่ม
- 4.1.2. สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.1.3. มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามในสถานการณ์ที่หลากหลาย
- 4.1.4. สามารถวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้พัฒนาตนเองและสังคม อย่างต่อเนื่อง
- 4.1.5. มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมในทาง

สร้างสรรค์ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

- 4.1.6. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ในการสอนมีการกำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่น หรือต้องค้นหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่น หรือผู้มีประสบการณ์ โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ ดังนี้

- 4.2.1 สามารถทำงานกับผู้อื่น ได้อย่างดี
- 4.2.2 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 4.2.3 สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กรที่ปฏิบัติงาน ได้อย่างดี
- 4.2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป
- 4.2.5 มีภาวะผู้นำ

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล

- 4.3.1 ประเมินจากรายงานและกิจกรรมกลุ่ม
- 4.3.2 สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
- 4.3.3 ประเมินพฤติกรรมกรรมการเข้าชั้นเรียนและพฤติกรรมระหว่างเรียน

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1.1 มีวิจรรย์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบและ การนำเสนอได้อย่างถูกต้อง

5.1.2 สามารถใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม การวัดมาตรฐานนี้อาจทำได้ในระหว่างสอน โดยอาจให้นักศึกษาแก้ปัญหา วิเคราะห์ประสิทธิภาพและนำเสนอแนวความคิดของการแก้ปัญหา

5.1.3 สามารถสรุปประเด็นและสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับเรื่องและผู้ฟังที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการสื่อสารระหว่าง บุคคลทั้ง การพูด การฟัง และการเขียน ในกลุ่มผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องใน สถานการณ์ที่หลากหลาย

5.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เลือกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ การสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการ

5.2.3 การจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการเลือกสารสนเทศ และฝึกทักษะการนำเสนอข้อสนเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้ฟัง และเนื้อหาที่นำเสนอ

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3.1 การประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบสังเกต และ แบบประเมิน ทักษะการพูด การเขียน

5.3.2 การทดสอบทักษะการฟังจากแบบทดสอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

5.3.3 การทดสอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อสอบ การทำรายงานกรณี และการวิเคราะห์ ข้อมูลผลการศึกษาวิจัย การศึกษาอิสระ

6. ทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะด้านการจัดการเรียนรู้

6.1.1 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบหลากหลายที่รูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non- formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (In formal) อย่างสร้างสรรค์

6.1.2 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนมีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

6.1.3 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกอย่างบูรณาการ

6.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

6.2.1 มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

6.2.2 จัดให้นักศึกษาปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา

6.2.2 จัดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความรู้ด้านความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

6.3 กลยุทธ์ประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

6.3.1 วัดและประเมินผลจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน

6.3.2 วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา

6.3.3 วัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
1	<p>- แนะนำแนวทางการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล ข้อตกลงร่วมกันในการเรียน</p> <p>- วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน</p> <p>บทนำ : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพุทธประวัติ หลักพุทธธรรมวิเคราะห์ ศักยภาพผู้เรียนและแนะนำการเรียนการสอน</p>	<p>1. ขั้นเตรียม ปฐมนิเทศนิเทศนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ให้นักศึกษา แบ่งกลุ่มอภิปรายหัวข้อพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาชีวิต</p> <p>2. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2.1 นำเข้าสู่บทเรียนให้นักศึกษาชมวีซีดีเกี่ยวกับพุทธประวัติ</p> <p>2.2 กิจกรรมกลุ่ม แบ่งกลุ่มนักศึกษา ตามหัวข้อที่กำหนดและอภิปราย</p> <p>2.3 องค์กรประกอบของพุทธศาสนาเพื่อสังคมไทยอันดีงาม</p> <p>2.4 ขั้นตรวจสอบผล นำเสนอองค์ความรู้</p> <p>2.5 ขั้นสรุปและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนอธิบายการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับรู้และตัดสินใจ - สนทนาประเมินประสบการณ์ ผู้เรียนเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม ที่สอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรม 8 ประการ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี รักความสันติ การเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น <p>3. กระจายพฤติกรรมของนักศึกษา</p>	<p>1. แนวจัดการเรียนรู้</p> <p>2. ดีวีดี เรื่อง พระพุทธเจ้า ศาสดาเอกของโลก</p> <p>3. Power Point</p>

ลำดับ ที่	เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการ เรียนรู้
2-3	บทที่ 1: พุทธธรรม 1.1 ความหมาย 1.2 ความสำคัญ 1.3 พุทธธรรมกับชีวิต	ขั้นนำ เริ่มต้นการเรียนรู้ โดยดูความพร้อม และตรวจสอบความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับสิ่ง ที่จะเรียน และใช้คำถามให้ผู้เรียนช่วยกัน คิดตอบ ขั้นเสนอบทเรียน ให้ผู้เรียนตอบคำถามตามที่กำหนดให้โดย การศึกษาเอกสารแล้วแลกเปลี่ยนกันใน กลุ่ม โดยมีวิธีเข้ากลุ่มตามหลักการของ การร่วมมือกัน เพื่อเรียนรู้(Coopera-tive learning)	1. เอกสาร ประกอบการ เรียนรู้ 2. Power Point
4-5	บทที่ 2 ไตรลักษณ์: ภูควมเท่าเทียม กันของสรรพสิ่ง - อนิจจลักษณะ (อนิจจตา) - ทุกขลักษณะ (ทุกขตา) - อนัตตลักษณะ (อนตตตา)	ขั้นวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ -ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิธีการคิดในการหา คำตอบของตน และกระบวนการคิดกับ การทำงานที่ใช้ได้ผลในการทำงานกลุ่ม -อภิปรายเพิ่มเติมและสรุป -ตอบคำถามเพิ่มเติม และเปิดโอกาส ให้นักศึกษาได้ซักถาม - แบบทดสอบหลังเรียน	1. เอกสาร ประกอบการ เรียนรู้ 2. วีซีดี 3. Power Point
6-8	บทที่ 3 อริยสัจสี่ : ความจริงที่บริสุทธิ์ -ทุกข์อริยสัจ : ความจริงอันประเสริฐ - สมุทัยอริยสัจ : ต้นกำเนิดของความ ทุกข์ - นิโรธอริยสัจ : การดับทุกข์ - มรรคอริยสัจ : วิธีแห่งการดับทุกข์ และขจัดปัญหาชีวิต	ขั้นวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ -ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิธีการคิดในการหา คำตอบของตน และกระบวนการคิดกับ การทำงานที่ใช้ได้ผลในการทำงานกลุ่ม -อภิปรายเพิ่มเติมและสรุป -ตอบคำถามเพิ่มเติม และเปิดโอกาส ให้นักศึกษาได้ซักถาม - แบบทดสอบหลังเรียน	1. เอกสาร ประกอบการ เรียนรู้ 2. วีซีดี 3. Power Point

สัปดาห์ที่	เนื้อหาสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
9	สอบกลางภาค		
10-11	บทที่ 4 ปัจจัยสมุปบาท : ห่วงโซ่แห่งชีวิต - กฎแห่งเหตุและผล - องค์ประกอบของปัจจัยสมุปบาท - การดับวงจรปัจจัยสมุปบาท	การบรรยายแบบมีส่วนร่วม 1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม 3. ให้นักศึกษาค้นคว้านำข้อมูลมาได้ว่าที่ 4. นำเสนอได้ว่าที่ชั้นเรียน 5. ผู้สอนวิพากษ์/เพิ่มเติม	1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ 2. หนังสือพุทธธรรม 3. Power Point
12-13	บทที่ 5 กรรมและการให้ผลของกรรม - สาเหตุแห่งการเกิดกรรม - ประเภทของกรรม - การให้ผลของกรรม	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม 3. ให้นักศึกษาค้นคว้านำข้อมูลมาอภิปรายในชั้นเรียน 4. ผู้สอนวิพากษ์/เพิ่มเติม	1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ 2. หนังสือธรรมนุญ 3. Power Point
14-15	บทที่ 6 พุทธธรรมกับการพัฒนา - หลักพุทธธรรมในการพัฒนาตน - หลักพุทธธรรมในการพัฒนาคน - หลักพุทธธรรมในการพัฒนางาน - สรุป	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม 3. ให้นักศึกษาค้นคว้านำข้อมูลมาอภิปรายในชั้นเรียน 4. ผู้สอนวิพากษ์/เพิ่มเติม	1. เอกสารประกอบการเรียน 2. พุทธธรรม 3. Power Point
16	สอบกลางภาค	-	-

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.5	- สอบกลางภาคเรียน	9	30 %
		- สอบปลายภาคเรียน	16	40 %
2	3.1.1. 3.1.2. 1.5.1	- การนำเสนองานเดี่ยว	1-15	20 %
		- กิจกรรมกลุ่ม - การมีส่วนร่วมอภิปราย		
3	4.1.4 5.1.2	- การเข้าชั้นเรียน - กิจกรรมกลุ่ม - การส่งงาน	1-15	10 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพุทธธรรม

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

จำนงค์ อดิวัฒนสิทธิ์. ม.ป.ป. จริยธรรมสำหรับผู้ผู้นำ. เอกสารประกอบการบรรยาย.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารอัดสำเนา

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2550. พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2539. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม..

เดือน คำดี . 2550. ศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:

ชัยอนันต์ สุมทวนิช. 2538. โลกานุวัตน์กับอนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ,

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). 2541. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา:<http://www.dhammadhai.org>

ธรรมบุญชีวิต <http://www.dhammadjak.net/board/viewtopic.php?t=6642>

วิธีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง : <http://th.wikipedia.org/wiki/>

วัฒนธรรมและประเพณีไทย : <http://www.oknation.net>

วัฒนธรรม. แหล่งที่มา <http://www.m-society.go.th/>

การพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา. แหล่งที่มา: <http://www.lopburi.go.th>

ความเป็นมาของคนไทย. แหล่งที่มา: <http://www.fortunecity.com/meltingpot/cambie/1093>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา
- สรุปผลการประเมินการสอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- การสังเกตของผู้สอน
- การสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้สอนประจำวิชาแต่ละหมู่เรียน

3. การปรับปรุงการสอน

- จัดสัมมนาระดมสมองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- การวิจัยชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ในระหว่างการเรียนการสอน มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ตามที่คาดหวังโดยการสอบถามนักศึกษา
- การตรวจผลงานของนักศึกษา
- การตอบคำถามของนักศึกษา

5. การดำเนินการทบทวนการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

จากผลการประเมินการสอน การปรับปรุงการสอนและทดสอบการสอนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ได้มีการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลรายวิชา โดยมีการวางแผนปรับปรุงการสอนและรายละเอียดของรายวิชา ตามข้อเสนอแนะของผู้สอนและผู้เรียนหรือตามผลการทดสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ โดยมีการวางแผนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง